

Сьогодні

Урок

Веселе слово. Народні усмішки. Записав Борис Грінченко. Швачка. Син та мати.

Мета: продовжувати знайомити учнів з народною творчістю, минулим; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането
Земля!

А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братись пора!

**«Тепло
долоньок»**
- Потріть свої
долоньки і відчуй
тепло. Подаруй
усмішку та тепло
своїх долоньок
одне одному.

«Понюхайте квітку»

- ❖ Уявіть, що перед вами запашна квітка. Видихніть і зробіть глибокий вдих - неначе ви нюхаєте запашну квітку на лузі.

**Сьогодні на уроці ми продовжимо
знайомитись з українською
народною творчістю.**

**Будемо вчитися аналізувати
ці твори.**

**Народні усмішки — невеликі
за розміром дотепні
гумористичні твори, у яких
висміюються негативні
явища людського життя.**

Чимало влучних, цікавих народних усмішок зібрав славетний український письменник і педагог Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910). Він відомий як автор словника української мови, читанки «Рідне слово», «Української граматики», за якими вчилося не одне покоління дітей. Прочитай народні усмішки, записані Борисом Грінченком.

Сьогодні

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Борис Грінченко –
славетний
український
письменник і
педагог.

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Народився Борис Дмитрович Грінченко **9 грудня 1863 року** на хуторі Вільховий Яр поблизу села Руські Тишки, тепер Харківського району Харківської області, в родині збіднілих дрібнопомісних дворян.

Нестримний потяг до знань, любов до слова, бажання оволодіти законами прекрасного виявилися у хлопця ще з раннього дитинства. Він багато і натхненно читає.

Знайдомтєсь - український письменник і педагог
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

З раннього дитинства стає помітним, що в сім'ї з'явилася незвичайна дитина: обдарована багатьма талантами. Насамперед, літературним. Починаючи з 6-літнього віку, хлопчик складає казки, вірші, байки; малює, ілюструючи саморобні газети та журнали.

Грамоті він навчився в сім'ї і досить рано - перечитав все, що було в батьківській бібліотеці і під впливом прочитаного почав писати вірші.

Знайомтесь - український письменник і педагог
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

З одинадцятирічного віку Бориса віддали в середню школу в Харкові. Тут він продовжує свою “літературну” діяльність: “видає”, крім російського, і український журнал, глибше знайомиться з літературою, народною творчістю.

"Першими літературними вчителями" Б. Грінченко називає В. Скотта, Д. Байрона, В. Гюго, О. Пушкіна, М. Некрасова, О. Кольцова.

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Однак доля розпорядилася так, що навчальний заклад Б. Грінченкові не випало закінчити: за читання забороненої літератури його було виключено зі школи й ув'язнено.

П'ятнадцятирічному юнакові довелося пережити допити, знущання, холод і голод. Зрозумівши, що поліція нічого не доб'ється, його було звільнено під наглядом батька.

Знайомтесь - український письменник і педагог
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Умов для продовження навчання більше не було: підірване здоров'я, матеріальні нестатки.

Він зумів, не маючи ніякої освіти, скласти іспити на звання народного вчителя при Харківському університеті. З цього моменту (1881 року) почалася його освітньо-педагогічна діяльність, яка тривала до 1893 року. Він вчителював у селах Харківщини, Сумщини, Катерино-славщини, продовжуючи писати.

Знайомтесь - український письменник і педагог
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Виходять у світ його поетичні збірки «Пісні Василя Чайченка» (1884 р), «Під хмарним небом» (1893 р.), «Серед темної ночі» (1901 р.), і «Під тихими вербами» (1902 р.), публікує п'єси «Лісні зорі» (1897 р.), «Нахмарило» (1897 р.), «Степовий гість» (1898 р.), «Серед бурі» (1899 р.), «На громадській роботі» (1901 р.) та ін.

Народний меморіально-літературний музей Бориса Грінченка на Луганщині

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

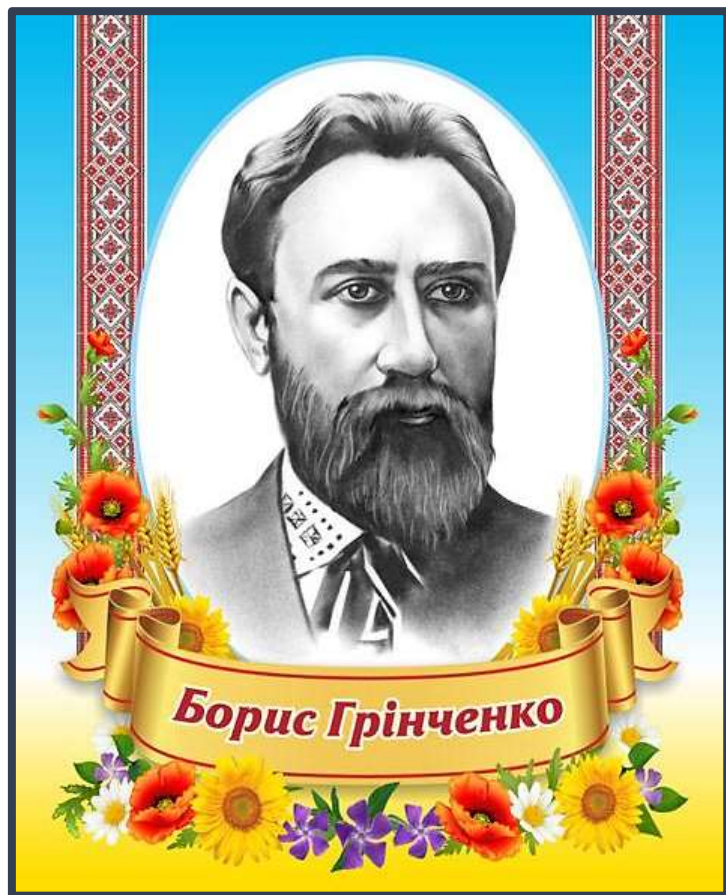
Борис Грінченко - автор фундаментальних етнографічних, мовознавчих, літературознавчих, педагогічних праць, історичних нарисів, перших підручників з української мови й літератури, зокрема «Рідного слова» — книжки для читання в школі. Укладач чотиритомного тлумачного «Словаря української мови».

Іменем Б.Грінченка названо Київський педагогічний університет.

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

 BCIM
pptx

ШВАЧКА

- Шиєш, дівонько?
- Шию.
- А поротимеш скоро?
- Ось тільки ниточку
дошию.

СИН ТА МАТИ

- Сину, піди стовчи жита на кашу!
- Ох, мамо, дуже спина заболіла!
- Сину, іди снідати кашу!
- А де ж це, мамо, ложка велика?

- ❖ Прочитай усмішки. Яка тобі більше сподобалась?
- ❖ Які твори Бориса Грінченка ти читав/читала?
- ❖ Знайди в бібліотеці школи, в інтернеті твори славетного українського письменника Бориса Грінченка. Прочитай, підготуйся розповісти про них у класі.

Підручник с. 45

Прочитай народні
усмішки. Знайди або
запитай у дорослих, які
ще народні усмішки
вони знають.

Не забувайте, будь ласка, надсилати виконані завдання для перевірки вчителів на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN. Робіть це систематично.

